

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Gordon Hahn / Mikael Jorstig

Datum
2020-04-16

Beteckning
20RS4344

EUs vitbok om artificiell intelligens

Position av Region Örebro län

EU Kommissionen har lanserat en vitbok om artificiell intelligens (COM(2020)65) i syfte att främja ett europeiskt ekosystem av spetskompetens och förtroende på AI området. I samband med ett officiellt samråd om vitboken har Region Örebro län valt att positionera oss politiskt i frågan.

Region Örebro län är beläget i centrala Sverige med huvuduppgift att organisera och tillhandahålla vård för våra 300 000 invånare. Region Örebro län ansvarar även för kollektivtrafik, infrastrukturplanering, logistik och regional tillväxt. AI är ett prioriterat område i vår regionala innovationsstrategi för smart specialisering. Region Örebro län är också tillsammans med Örebro Universitet och AI Impact Lab i Örebro en fullskalig nod i den nationella satsningen AI Innovation of Sweden.

Inledning

Region Örebro län håller med vitboken om att Artificiell intelligens (AI) är en strategisk teknik som erbjuder många fördelar för medborgarna och ekonomin, inte minst utifrån att förbättra hälso- och sjukvården, begränsa klimatförändringarna och effektivisera produktionssystemen. Men AI medför också risker i form av t.ex. säkerhet, diskriminering, otydliga beslutsvägar och intrång i privatlivet. Därför välkomnar vi Kommissionens vitbok om artificiell intelligens och de åtgärder som den innehåller om att fastställa rättsliga krav, men framförallt att effektivisera forskningen, främja samarbete mellan medlemsstaterna och öka investeringarna i utveckling och spridning av AI för att öka forskning och tillämpning av AI i Europa.

Ett ekosystem av spetskompetens

Region Örebro län anser att samtliga åtgärder som föreslås i Vitboken är mycket viktiga och kan inte jämföras då de ämnar till att förbättra förutsättningar för AI på olika sätt. Tillsammans anser vi att åtgärderna skapar rätt förutsättningar för att bygga upp ett ekosystem av spetskompetens som kan stödja utvecklingen och användningen av AI inom hela EU:s ekonomi. Vi välkomnar särskilt inriktningen på att främja offentlig användning.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08

Organisationsnummer: 232100-0164

Region Örebro län välkomnar Kommissionens ambitioner om att föreslå medlemsstaterna en översyn av den samordnade planen. Vi anser att detta är särskilt viktigt i syfte att skapa rätt infrastruktur som till exempel att inrätta världsledande provningsanläggningar för AI samt att fullt använda den idag underutnyttjade potentialen i AI genom att främja den offentliga sektorns och näringslivets användning av AI. Trots att Europas forskning kring AI är relativt stark, och att vi anser att störst fokus behöver vara i applicerbarheten av forskningen anser vi fortsatt att det är viktigt att satsa på att stärka spetskompetensen inom forskning. Vi vill dock poängtera att det viktigaste området för åtgärder är den offentliga och privata sektorns användning och tillämpning av AI som även tydliggör nyttiggörande av forskningen.

Region Örebro län anser att det kan vara viktigt att skapa ett flaggskepp på området genom att stödja upprättandet av ett forskningscentrum i världsklass, men anser att det är ännu viktigare att främja och utveckla den spetskompetens som redan finns, bland annat genom nätverk av befintliga spetsforskningsenheter inom AI i Europa. Vi ser Programmet för ett digitalt Europa och specifikt initiativet Europeiska digital innovationshubbar (EDIH) som bra exempel på detta och efterfrågar en tydligare samordning mellan de planerade insatserna inom EDIH med insatser som sker på regional och nationell nivå.

Region Örebro län välkomnar Kommissionens samarbete med medlemsstaterna för att se till att minst en digital innovationsknutpunkt per medlemsstat har en hög grad av specialisering i AI. Framförallt anser vi att det finns ett behov av finansiella incitament för att stödja partnerskap mellan små och medelstora företag, större företag och den akademiska världen kring AI-projekt. Större företag är mycket viktigt att inkludera i tillämpningen av AI, men de har idag mycket svårt att prioritera detta utan finansiella incitament. Vidare anser vi att det är viktigt att öka medvetenheten hos och kunskapsöverföring till små och medelstora företag samt erbjuda tillträde till testbäddar.

Ett ekosystem av förtroende

Vitboken om AI ställer upp olika alternativ för ett anpassat regelverk som vi uppfattar väsentliga och riktiga. Framförallt anser vi att det är viktigt att skapa regelverk runt AI tillämpning för att minska risken av att det kan leda till diskriminerande resultat. Vi är dock övertygade om att acceptansen för hur AI kan och bör användas kommer att förändras, vilket vi redan ser idag under Corona-epidemins utbrott. Vi understryker dock vikten av ett anpassat regelverk för att undvika att AI används till att kränka grundläggande rättigheter (mänsklig värdighet, integritet, dataskydd, yttrandefrihet, arbetsrätt osv.). Därför uppmanar vi Kommissionen att fortsätta det redan pågående arbetet med att stödja de etiska principerna i utvecklandet av AI, genom att bland annat vidareutveckla de metoder och verktyg för etisk garant som redan arbetats fram gällande utveckling och tillämpning av AI.

Region Örebro län anser att den befintliga lagstiftningen har vissa luckor, men att det är naturligt. Ny teknik och ny användning kräver en anpassad och uppdaterad lagstiftning. Därför anser vi att det är nödvändigt att införa nya regler för AI-system, och håller med Kommissionen om att nya obligatoriska krav bör begränsas till tillämpningar med hög risk. Region Örebro län anser att störst behov av dialog runt AI finns i det etiska, där vår uppfattning är att EU gärna ser sig i framkant. Det handlar bland annat om prestationsmediciner och försvarsutveckling men även övervakning och ägande av sin personliga data. Därför anser vi att det är viktigt att det finns tydliga säkerhetsrutiner och regler för till exempel registerföring och datalagring, AI-systemens robusthet och korrekthet, mänsklig tillsyn samt tydliga säkerhets- och ansvarsregler.

Region Örebro län anser att användning av biometriska identifieringssystem på offentliga platser, genom undantag från det befintliga allmänna förbudet, inte bör tillåtas förrän särskilda riktlinjer eller särskild lagstiftning på EU-nivå har införts. Vi anser att det är nödvändigt att säkerställa mellanstatliga överenskommelser och skapa gemensamma riktlinjer samt en gemensam EU standard för tillämpning av detta.

Säkerhet och tillförlitlighet

Även att den nuvarande produktsäkerhetslagstiftningen stöder redan ett utvidgat säkerhetsbegrepp som skyddar mot alla typer av risker i förbindelse med AI produkters användning anser Region Örebro län att cyberrisker (sårbarhet), personliga säkerhetsrisker (ägande över sin egen data) samt risker förknippade med förlust av uppkopplingsmöjlighet (framförallt trygghet och vård) är viktigt att ytterligare säkra för framtida tillämpning av AI. Då AI är under ständig utveckling anser vi att det är viktigt att regelverket för säkerhet bör beakta nya riskbedömningsförfaranden för produkter som genomgår viktiga förändringar samt att det befintliga EU-regelverket uppdateras.

Region Örebro län stödjer generellt ansatsen i Vitboken om artificiell intelligens om att genom ett riskbaserat angreppssätt främja säker och förtroendeingivande AI i Europa.

Region Örebro Län

Iren Lejgren

Ordförande i nämnden för regional tillväxt

